

Brusel 26. května 2025
(OR. en)

9393/25

DEVGEN 74
FIN 555
ACP 30
RELEX 653

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	26. května 2025
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	7798/25 + ADD 1
Předmět:	Výroční zpráva z roku 2024 o provádění nástrojů Evropské unie pro vnější činnost v roce 2023 – závěry Rady (26. května 2025)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o výroční zprávě z roku 2024 o provádění nástrojů Evropské unie pro vnější činnost v roce 2023, které schválila Rada na svém 4099. zasedání, konaném dne 26. května 2025.

**Výroční zpráva z roku 2024 o provádění nástrojů Evropské unie pro vnější činnost
v roce 2023**

závěry Rady

1. Rada připomíná, že je důležité posílit mezinárodní partnerství EU v kontextu stále nepředvídatelnějšího globálního prostředí. Klíčovými nástroji na podporu partnerství založených na společných zájmech a odpovědnosti ve všech dimenzích udržitelného rozvoje jsou nástroje vnější činnosti EU, evropská struktura pro financování rozvoje (EFAD) a strategie Global Gateway, které mimo jiné podporují provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a Pařížské dohody. Je rovněž ve strategickém zájmu EU prosazovat demokratické hodnoty, lidská práva a mezinárodní právo, podporovat mír a stabilitu a prosazovat politické priority EU, včetně podpory světového řádu založeného na pravidlech a hodnotách, jehož klíčovou zásadou je multilateralismus a jehož ústředním prvkem je OSN. Vnější činnost EU tak podporuje geopolitickou úlohu a vliv EU tím, že posiluje její strategický globální dosah a konkurenceschopnost, jakož i hospodářskou bezpečnost pro EU i pro její partnery, mimo jiné prostřednictvím přístupu Tým Evropa.
2. Rozvojová spolupráce EU a mezinárodní partnerství jsou úsilím o více rozměrech. Vzhledem k vyvíjejícímu se mezinárodnímu prostředí by EU měla být připravena přizpůsobit a zdokonalit svůj přístup k nástrojům vnější činnosti, mimo jiné zajištěním souladu s politickými prioritami EU, podporou účinného multilateralismu. Na základě výsledků dosažených v rámci strategie Global Gateway by měl být soukromý sektor dále zapojen do činností rozvojové spolupráce na místní úrovni v partnerských zemích na základě užší spolupráce mezi delegacemi EU a velvyslanectvími členských států EU.

3. Rada konstatuje, že EU a její členské státy jsou společně největším světovým rozvojovým partnerem – poskytujícím 42 % celosvětové oficiální rozvojové pomoci –, největším obchodním blokem a předním světovým poskytovatelem humanitární pomoci. EU a členské státy prostřednictvím přístupu Tým Evropa zachraňují životy, zmírňují utrpení, přispívají k udržitelnému rozvoji, vymýcení chudoby, snižování nerovností a k míru a stabilitě, a to i prostřednictvím vazby mezi rozvojem, humanitární pomocí a mírem, jakož i prostřednictvím boje proti změně klimatu a úbytku biologické rozmanitosti.
4. Rada zdůrazňuje, že soudržnost mezi rozvojovou, zahraniční, klimatickou, hospodářskou, obchodní, bezpečnostní, obrannou a migrační politikou EU, jakož i jejími vnitřními politikami obecně, by měla být posílena v souladu s příslušnými pravomocemi a případně usnadněna jejími nástroji financování vnější činnosti.
5. Rada vítá výroční zprávu za rok 2024 o provádění nástrojů Evropské unie pro vnější činnost v roce 2023 a úsilí této zprávy ukázat, jak vnější činnost EU přispívá k provádění politických priorit EU. Zpráva se zabývá klíčovými aspekty finanční podpory EU v roce 2023, pokud jde o mezinárodní partnerství, evropskou politiku sousedství, humanitární pomoc a civilní ochranu, politiku rozšíření EU, mír, bezpečnost a obranu, reakci a připravenost na krizi a o podporu geostrategických cílů EU. Rada vyzývá Komisi, aby dále podávala zprávy o finančních a investičních operacích, na něž se vztahuje záruka pro vnější činnost, jak doporučuje stanovisko Evropského účetního dvora č. 03/2024, a o doporučeních, která Evropský účetní dvůr uvedl ve svých zprávách a stanoviscích. Rada oceňuje včasné zveřejnění zprávy v souladu s článkem 41 nařízení o Nástroji pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa.
6. Rada zdůrazňuje význam této zprávy pro transparentnost a odpovědnost vnější činnosti EU, neboť zpráva poskytuje základní informace pro výkon jejího politického vedení. Rada uznává důležitou úlohu, kterou výroční zprávy a související systém monitorování a hodnocení hrají při posuzování pokroku EU při provádění Agendy 2030 a Pařížské dohody. Rada zdůrazňuje význam podávání zpráv o výsledcích.

7. Rada vítá zprávy o provádění strategie Global Gateway na podporu rozvojové politiky EU a dalších politických cílů EU, jakož i o výsledcích dobře koordinovaného přístupu Tým Evropa, včetně provádění iniciativ Tým Evropa. Rada vybízí Komisi a členské státy, aby ve vhodných případech i nadále prezentovaly příklady projektů strategie Global Gateway s cílem zvýšit viditelnost jejího provádění. Rada zdůrazňuje význam spolupráce EU se soukromým sektorem, mimo jiné s cílem zvýšit investice do udržitelného rozvoje a posílit konkurenceschopnost EU. Rada oceňuje úsilí při provádění strategie Global Gateway, včetně schválení stěžejních projektů, prvního fóra Global Gateway a spuštění koridoru Lobito.
8. Rada oceňuje, že zpráva představuje podporu, kterou EU nadále poskytuje při řešení důsledků neospravedlnitelné, nevyprovokované a nezákonné válečné agrese Ruska vůči Ukrajině, včetně podpory Ukrajiny a nejvíce postiženým partnerům v její blízkosti, jakož i partnerským zemím ze zbytku světa. EU bude i nadále úzce spolupracovat s Ukrajinou a Moldavskou republikou a podporovat jejich reformní úsilí na jejich evropské cestě. Rada zdůrazňuje, že podpora EU poskytovaná dalším partnerským zemím, zejména nejméně rozvinutým zemím a nejzranitelnějším a nestabilním zemím, je i nadále silná. Rada rovněž připomíná význam humanitární pomoci poskytované v roce 2023 bezpečným a neomezovaným způsobem a v souladu s humanitárními zásadami Pásmu Gazy, Súdánu a dalším oblastem zasaženým konfliktem.
9. Rada připomíná význam partnerského přístupu a zdůrazňuje odpovědnost a pravidelný politický dialog s partnerskými zeměmi. Rada zdůrazňuje význam summitu EU–CELAC a summitu zemí západního Balkánu pro angažovanost EU v oblasti vnějších vztahů. Rada vítá Samojskou dohodu¹ jako prostředek k posílení spolupráce v oblasti demokracie a lidských práv, makroekonomické stability, hospodářství a obchodu, ekologické transformace energetiky, migrace a mobility. Dále Rada vítá Memorandum o porozumění o strategickém a globálním partnerství mezi Evropskou unií a Tuniskem.

¹ Dohoda o partnerství mezi EU a jejími členskými státy na jedné straně a členy Organizace afrických, karibských a tichomořských států na straně druhé.

10. Rada oceňuje, že zpráva představuje podporu EU zaměřenou na lidský rozvoj, zejména zdraví a vzdělávání, boj proti nerovnostem včetně genderové nerovnosti, potravinové zabezpečení a výživu, energetiku a nově se objevující výzvy, jakož i podporu a závazky týkající se financování v oblasti klimatu a ochrany biologické rozmanitosti. Rada zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby financování opatření v oblasti klimatu bylo navýšeno, mimo jiné prostřednictvím mobilizace prostředků ze soukromých zdrojů, aby řešilo zmírňování změny klimatu i přizpůsobování se této změně a aby se dostalo k nejzranitelnějším komunitám, včetně zejména rozvinutých zemí, malých ostrovních rozvojových států a vnitrozemských rozvojových zemí. Rada konstatuje, že korupce je závažnou překážkou udržitelného rozvoje, a zdůrazňuje, že protikorupční úsilí má zásadní význam pro větší transparentnost a účinnost. Rada rovněž uznává význam místní odpovědnosti a konstatuje, že hlavní odpovědnost za vlastní rozvoj nesou partnerské země.
11. Rada vítá pozornost, kterou zpráva věnuje migraci a nucenému vysídlování, a připomíná, že je důležité navrhovat, financovat a provádět iniciativy EU týkající se zejména řešení nelegální migrace a nuceného vysídlování, včetně řešení jejich základních příčin, podpory hostitelských komunit a posílení spolupráce v oblasti navrácení, zpětného přebírání a udržitelného opětovného začlenění, jakož i maximalizace dopadu legální migrace na rozvoj v souladu s vnitrostátními pravomocemi. Rada vyzývá Komisi, aby i nadále zdůrazňovala podporu EU při řešení těchto výzev.
12. Rada oceňuje, že se zpráva zaměřuje na podporu EU zaměřenou na digitální transformaci partnerských zemí, pro niž je základním předpokladem bezpečná a důvěryhodná digitální infrastruktura. Rada vítá pozornost věnovanou činností Digitální platformy pro rozvoj (D4D Hub) při aktivní podpoře modelu digitální transformace EU zaměřeného na člověka v partnerských zemích, jakož i zvýšenou pozornost, již Komise věnuje kybernetické odolnosti, budování kybernetických kapacit a umělé inteligenci.

13. Rada zdůrazňuje, že je důležité sledovat dopad a zajistit, aby vnější nástroje EU účinně naplňovaly všechny cíle stanovené v jejich příslušných právních rámcích a politické a strategické pokyny Rady. Rada oceňuje úsilí vynaložené na to, aby v období 2021–2023 bylo dosaženo 35,5 % celkových závazků oficiální rozvojové pomoci na podporu sociální ochrany a lidského rozvoje, 15,0 % celkových závazků na oblast migrace a nuceného vysídlování, 12,9 % na podporu vzdělávání, 22,1 % na podporu lidských práv, demokracie a řádné správy věcí veřejných, jakož i trend směřující k tomu, aby 85 % opatření přispívalo k genderové rovnosti. Rada bere na vědomí pokrok, jehož bylo dosaženo při plnění institucionálních a strategických cílů Komise vytyčených v „Akčním plánu EU pro rovnost žen a mužů III – ambiciózní agendě pro genderovou rovnost a posílení postavení žen v rámci vnější činnosti EU“, který byl oceněn v závěrech předsednictví a zmíněn ve výroční zprávě. Rada vyzývá Komisi, aby pokračovala ve svém soustavném úsilí o dosažení cíle v oblasti klimatu a cíle G2 v oblasti genderové rovnosti v rámci nástroje NDICI – Globální Evropa a aby Radě i nadále poskytovala každoroční aktuální informace. Rada žádá Komisi, aby v budoucích zprávách zdůraznila údaje o všech cílech, jakož i o činnosti EU v nejméně rozvinutých zemích.
14. Rada vítá rozmanitost nástrojů a způsobů provádění stanovených v nástrojích vnější činnosti jakožto přínos pro mezinárodní partnerství EU. Tato rozmanitost umožňuje EU navrhovat vhodné a flexibilní odpovědi na globální výzvy a přijímat individualizované a diferencované přístupy, což posiluje postavení EU jako spolehlivého partnera. Rada uznává význam spolupráce s různými prováděcími partnery, včetně evropských rozvojových finančních institucí, rozvojových agentur a exportních úvěrových agentur, a využívání široké škály způsobů spolupráce, jako je technická spolupráce, vzájemné výměny, technická pomoc, twinning, rozpočtová podpora, podpora projektů, financování organizací občanské společnosti a místních aktérů, kombinování zdrojů a investiční nástroje.
15. Rada oceňuje neustálé zlepšování podávání zpráv ze strany útvarů Komise a ESVČ o konkrétních výsledcích projektů a programů EU, včetně příloh o výsledcích a finančních přílohách, a průběžnou aktualizaci on-line iniciativ Týmu Evropa a sledování společného plánování. Rada dále vítá nové přílohy věnované rozpočtové podpoře a nový oddíl o EFAD. Rada vybízí Komisi, aby do příští zprávy zahrnula stručné obecné posouzení stavu provádění plánu EFAD.

16. Rada vyzývá vysokou představitelku, aby vyzvala delegace, aby plně vykonávaly svou koordinační úlohu Týmu Evropa prostřednictvím úzkého zapojení rezidentních i nerezidentních velvyslanectví členských států.
17. Rada zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v posilování komunikačních činností, mimo jiné prostřednictvím úzké koordinace na úrovni partnerských zemí mezi delegacemi EU a velvyslanectvími členských států, a zároveň zohledňovat specifika jednotlivých zemí a regionů. Rada vítá pořádání politických misí na vysoké úrovni v rámci formátu Tým Evropa, jež přispívají ke zviditelnění EU a jejích členských států jakožto spolehlivých a důvěryhodných partnerů pro udržitelný rozvoj. Rada rovněž podporuje činnosti zaměřené na boj proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování, včetně dezinformací.
18. Rada vítá úsilí o prosazování rovných příležitostí a plnění požadavků na přístupnost pro osoby se zdravotním postižením v souladu s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením.
19. Rada vyzývá ke kolektivní úvaze nad budoucím formátem zprávy s cílem zlepšit včasnou dostupnost údajů, usnadnit komunikaci o výsledcích a zároveň zachovat důležitou úlohu zprávy při zajišťování odpovědnosti. V tomto ohledu rovněž zdůrazňuje význam srovnatelnosti údajů v průběhu let.
